

РЕШЕНИЕ

№ 174

гр. София, 14.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 13-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Христо Лазаров

Членове: Женя Димитрова
Жана Ив. Маркова

при участието на секретаря Ирена М. Дянкова
като разгледа докладваното от Жана Ив. Маркова Въззивно търговско дело
№ 20231001000997 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК и е образувано по **въззивна жалба вх. № 1171/07.03.2023 г.** на Р. И. А., със служебен адрес гр. София, ул. „Владайска“, № 23, ет. 4, офис 9, в качеството му на Синдик на „Мини – Бобов дол“ ЕАД (н), ЕИК 819364367 срещу **Решение № 2/13.01.2023 г.**, по т.д. № 69/2021 г., на КнОС, в частта, с която по отношение на кредиторите на несъстоятелността на длъжника „МИНИ – БОБОВ ДОЛ“ ЕАД (н), ЕИК 819364367 и при задължителното участие на Синдика – Р. И. А. е установено съществуване на предявено и неприето публично вземане на НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, със седалище в гр. София, ул. „Кн. Дондуков“, № 52, възлизащо на сумата **1233.38 лв.**, представляваща законна лихва за периода 18.07.2021 г. – 06.10.2021 г., върху главница за държавна такса, по изпълнителен лист № 260023/19.10.2021 г., издаден по т.д. № 45/2017 г., на КнОС, включено в Допълнителен списък на неприетите вземания, предявени в границите на срока по чл. 688, ал. 3 ТЗ, обявен в ТР при АВ на 25.11.2021 г., на осн. чл. 694, ал. 2, т. 1 ТЗ.

Въззивникът счита, че постановеното решение е неправилно, в резултат на неправилно приложение на закона. Счита, че неправилен е извода на съда, че началният момент на претенцията за законна лихва е възникване на задължението за заплащане на държавна такса, т.е. определянето ѝ с решението, а не от получаването на покана за заплащането ѝ. Сочи, че съобразно чл. 162, ал. 2, т. 4 ДОПК публично държавно вземане е това за държавни такси, установени по основание със закон. Доколкото съдебните такси са установени по основание със ЗДТ и Тарифата към него, то те представляват публични вземания. Сочи, че съгл. чл. 175, ал. 1 ДОПК върху

неплатените в законоустановените срокове публични задължения се дължи лихва, определена по размер в съответния Закон, който в случай бил Закона за лихвите върху данъци, такси и др. под. държавни вземания. Чл. 1 от последния Закон предвижда неплатените в сроковете за доброволно плащане да се събират със законната лихва. Извежда, че началният момент на изпадане в забава на длъжника е изтичането на срока за доброволно плащане, респ. от подаване на молба от кредитора до съда по несъстоятелността по чл. 688, ал. 3 ТЗ, с която се иска и начисляване на законна лихва върху главницата. Счита, че за да изпадне длъжника в забава той следва да бъде поканен да изпълни задължението си, доколкото нарочен падеж не е налице. По същество, моли за отмяна на атакуваното решение и отхвърляне на предявения иск.

В границите на срока по чл. 263, ал. 1 ГПК, въззиваемата страна НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, не депозира отговор.

В границите на срока по чл. 263, ал. 1 ГПК, въззиваемата страна - длъжника „МИНИ – БОБОВ ДОЛ“ ЕАД (н), ЕИК 819364367, не депозира отговор. Жалбата отговаря на изискванията на чл. 260 и чл. 262 ГПК и е допустима.

В съдебно заседание въззивникът, не се явява и не изпраща представител, поддържа жалбата чрез писмено становище вх. № 2491/31.01.2024 г. Въззиваемият НАП, чрез процесуален представител оспорва жалбата.

След като прецени доказателствата по делото – поотделно и в тяхната съвкупност, по вътрешно убеждение и въз основа на приложимия закон, съставът на Софийски Апелативен Съд, възприе следното от **фактическа и правна страна**:

Пред първоинстанционния ОС - Кюстендил е предявен иск с правно основание чл. 694, ал. 2, т. 1 ТЗ от НАП, по силата на който се иска, при задължително участие на Синдика – Р. А., да бъде прието за установено съществуването на предявеното и неприето в производството по несъстоятелността на "Мини – Бобов дол" ЕАД, публично вземание в размер на **1233.57 лв.**, представляващо лихва за периода 18.07.2021 г. – 06.10.2021 г., върху главница в размер на 54817.04 лв., държавна такса, на осн. изп. лист № 260023/19.10.2021 г., по т.д. № 45/2017 г., на ОС – Кюстендил, включено в Допълнителен списък на неприетите вземания, предявени в границите на срока по чл. 688, ал. 3 ТЗ, обявен в ТР при АВ на 25.11.2021 г.

При извършена служебна справка по партидата на длъжника „Мини – Бобов дол“ ЕАД, в ТР при АВ се установява, че с Решение от 18.03.2010 г., по т.д. № 3/2006 г., на ОС – Кюстендил е открито производство по несъстоятелност на търговеца. Решението е обявено с вписване № 20090325152306.

Видно е и, че с вписване № 20191230160453 като постоянен Синдик на несъстоятелното дружество е вписан Р. И. А..

Видно от представеният по делото Изпълнителен лист № 260023/19.10.2021 г. е, че същият е издаден по влязлото в сила на 17.07.2021 г. Решение № 58/14.08.2019 г., по т.д. № 45/2017 г., на ОС – Кюстендил, III с., за сумата 54812.04 лв., с основание държавна такса и за сумата 5.00 лв., с основание държавна такса за служебното издаване на изпълнителния лист.

За посоченото вземане на Синдика е било изпратено уведомление за доброволно изпълнение, по реда на чл. 182, ал. 2 ДОПК, което е получено от

него на 06.10.2021 г.

Установява се още и, че с вписване № 20211125113501 по партидата е обявен Допълнителен списък на неприетите вземания на кредиторите, в който е включено процесното вземане.

Не е било предмет на спор и, че срещу Списъка в срок е подадено възражение от страна на въззиваемия НАП, което с Определение № 260461/15.12.2021 г. е оставено без уважение, а Списъкът на неприети вземания е бил одобрен. Определението е отразено по партидата на длъжника с вписване № 202112161030050.

Видно от същото Определение е, че с него е одобрен Допълнителен списък на приети вземания, в който е включено вземането на кредитора НАП, възлизащо на сумата 54817.04 лв., главница и сумата 548.12 лв., лихви за периода 07.10.2021 г. – 11.11.2021 г.

Въпросът за допустимостта на въззивната жалба е разрешен с постановеното Разпореждане № 64/10.01.2024 г., поради което същата подлежи на разглеждане **по същество**.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК - въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, съставът на САС съобрази следното: Атакуваното съдебно решение е постановено от надлежен съдебен състав, в границите на предоставената му правораздавателна власт и компетентност, и съдържа реквизитите по чл. 236 ГПК, поради което решението е **валидно**.

Съобразно изложенияте от ищеца фактически твърдения, искът е правилно квалифициран като такъв по чл. 694, ал. 2, т. 1 ТЗ, произнасянето съответства на заявената за разглеждане претенция, поради което решението е **и допустимо**.

По допустимостта на иска: Между страните въпросът за допустимостта на иска не е бил предмет на спор. От друга страна съставът на САС, съобразно служебно вмененото му задължение преценява, че предявеният иск е допустим, доколкото въззиваемият Национална агенция за приходите се легитимира като кредитор на несъстоятелния длъжник "Мини – Бобов дол" ЕАД (н) с предявени и приети вземания. Досежно тази част от вземанията му, която е била включена в Списък на неприети вземания, своевременно е подал възражение по реда на чл. 690 ТЗ. Съдът по несъстоятелността е постановил Определение по реда на чл. 692, ал. 4, с което възражението е оставено без уважение. Определението е обявено в ТР по партидата на длъжника на 16.12.2021 г., поради което и предявеният с искова молба с пощенско клеймо от 29.12.2021 г., иск при спазване на преклузивния срок, предвиден в разпоредбата на чл. 694, ал. 6 ТЗ, се явява допустим.

По същество: Искът по чл. 694 ТЗ е специален установителен иск, предоставен в полза на кредиторите и на длъжника, за защита на правото им да искат включване или изключване на вземане от списъка, одобрен от съда по несъстоятелността. Целта да е да бъдат установени по съдебен ред съществуването или несъществуването на конкретно задължение на длъжника към конкретен кредитор. Исковото производство по чл. 694 ТЗ, макар и да подлежи на разглеждане от съда по несъстоятелността (разглеждан от друг състав на съда), представлява допълнително производство, което има обслужващо предназначение по отношение на основното, същинско

производство по несъстоятелност. Този иск е под режима на общия исков процес и по отношение на него важат правилата на състезателното исково производство. В производството по иска по чл. 694 ТЗ (във всички визириани хипотези) съдът следва да провери, както допустимостта – която в случая е налице, така и съществуването или несъществуването на материалното право, тъй като от това зависи възможността на кредитора да се ползва от механизма на универсалното принудително изпълнение. При това положение и тъй като изпълняемостта право не е установено със сила на пресъдено нещо, в производството по установителния иск ищецът носи доказателствената тежест за установяване на съществуването или несъществуването на материалното право. Предметните предели на производството по чл. 694 от ТЗ включват и проверка дали заявената претенция представлява вземане по смисъла, който законодателят е вложил в разпоредбите на чл. 685, чл. 688 ТЗ.

В конкретния случай, между страните не е бил повдиган спор относно размера на претенцията, а се спори единствено относно нейната дължимост за процесния период, заключен между деня следват датата на влизане на съдебното решение, с което несъстоятелния длъжник е осъден да заплати държавна такса за производството по воденото т.д. № 45/2017 г., на ОС – Кюстендил, III с. – 18.07.2021 г. и датата на получаване от Синдика на покана, по реда на чл. 182, ал. 2 ДОПК – 06.10.2021 г.

Процесното вземане е с произход лихва за забава върху определени със съдебно решение, държавни такси.

Съобразно разпоредбата на чл. 162, ал. 2, т. 3 ДОПК вземането на държавата за държавни такси, установени по основание със закон, е публично държавно вземане. Съдебните такси са установени по основание със Закона за държавните такси, а по размер с Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК (обн., ДВ, бр. 22/28.02.2008 г.), поради което представляват държавни публични вземания. Публични държавни вземания са и вземанията на държавата за лихви върху вземанията по чл. 162, ал. 2, т. 1-8 ДОПК, съобразно разпоредбата на чл. 162, ал. 2, т. 9 ДОПК.

За неплатените в законоустановените срокове публични задължения, разпоредбата на чл. 175, ал. 1 ДОПК предвижда, че се дължи лихва в размер, определен в съответния закон. Законът, който определя размера на дължимата лихва е Законът за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания. Съгласно чл. 1 от посочения нормативен акт дължимата лихва която е визирана в разпоредбата на чл. 175, ал. 1 ДОПК, е в размер на законната.

В процесния случай, задължението за заплащане на лихва е възникнало, когато задължението за заплащане на държавна такса е станало изискуемо - т.е. това е момента на влизане в сила на съдебното решение.

Или, разпоредбата на чл. 175 ДОПК определя кога възниква задължението за заплащане на лихва - това е момента когато изтече срока за заплащане на публичното задължение. Следователно, срокът за заплащане на публично задължение е определяем и е последния ден на съответния данъчен период. След изтичане на срока възниква задължението за заплащане на лихва върху неплатеното публично задължение. Конкретно в случая, срокът е изтекъл, респективно задължението за плащане е възникнало с влизане в сила на съдебното решение, по което се дължат държавните такси. Следва да бъде посочено и, че с връчване на съдебното решение длъжникът е уведомен за размера на държавните такси, които следва да заплати.

Не могат да бъдат споделени доводите на въззивника, че длъжникът следва да бъде поканен, за да възникне отговорността му за забава. Разпоредбата на чл. 182, ал. 1 ДОПК, на която се позовава въззивникът е отменена, но дори и да не беше така посочената в нея покана има отношение единствено към предприемането на принудително изпълнение.

Предвид изложеното, задължението за заплащане на лихви за неплатени публични задължения е изискуемо, без да е необходимо за възникването му отправяне на писмена покана до длъжника. За това и предявения иск по чл. 694, ал.1 ТЗ за установяване съществуването на вземане в размер на 1233.38 лв., представляващо лихва за периода 18.07.2021 г. – 06.10.2021 г., върху главница в размер на 54817.04 лв., държавна такса, на осн. изп. лист № 260023/19.10.2021 г., по т.д. № 45/2017 г., на ОС – Кюстендил лв., като основателен ще следва да бъде уважен. В същата насока е и Решение № 179/4.07.2013 г., по в.т.д. № 112/2013 г., ВтАС, ГК, 3-ти с., недопуснато до касация с Определение № 14/07.01.2015 г., по т.д. № 569/2014 г., ВКС, I ТО.

Постановеното в същия смисъл първоинстанционно решение като правилно и законосъобразно, ще следва да бъде потвърдено.

По разноските. При този изход на спора в полза на въззиваемият, на осн. чл. 78, ал. 1, вр. ал. 8 ГПК ще следва да се присъдят разноски за въззивна инстанция за юрисконсултско възнаграждение, което определено служебно от съда е в размер на 100.00 лв.

По арг. На чл. 694, ал. 7 ТЗ дължимата за производството държавна такса, възлизаща на сумата 25.00 лв., ще следва да бъде събрана от масата на несъстоятелността.

Мотивиран от изложеното, съставът на Софийски Апелативен Съд,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 2/13.01.2023 г., по т.д. № 69/2021 г., на КнОС, в частта, **с която** по отношение на кредиторите на несъстоятелността на длъжника „МИНИ – БОБОВ ДОЛ“ ЕАД (н), ЕИК 819364367 **и при задължителното участие** на Синдика – Р. И. А. **е установено съществуване на предявено и неприето публично вземане** на НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, със седалище в гр. София, ул. „Кн. Дондуков“, № 52, възлизащо на сумата **1233.38 лв.**, представляваща законна лихва за периода 18.07.2021 г. – 06.10.2021 г., върху главница за държавна такса, по изпълнителен лист № 260023/19.10.2021 г., издаден по т.д. № 45/2017 г., на КнОС, включено в Допълнителен списък на неприетите вземания, предявени в границите на срока по чл. 688, ал. 3 ТЗ, обявен в ТР при АВ на 25.11.2021 г., на осн. чл. 694, ал. 2, т. 1 ТЗ.

В необжалваната му част решението е влязло в законна сила.

ОСЪЖДА „МИНИ – БОБОВ ДОЛ“ ЕАД (н), ЕИК 819364367 **да заплати** на НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ, със седалище в гр. София, ул. „Кн. Дондуков“, № 52 сумата **100.00 лв.**, разноски за въззивна инстанция, на основание чл. 78, ал. 1, вр. ал. 8 ГПК.

ОСЪЖДА "МИНИ – БОБОВ ДОЛ" ЕАД (н), ЕИК 819364367, **да заплати** в полза на Бюджета на съдебната власт, по сметка на Софийски Апелативен Съд, сумата 25.00 лв., представляваща държавна такса за

въззивна инстанция, по арг. на чл. 694, ал. 7 ТЗ.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____